

Проф. Михаил Станчев: Щастлив съм с две родини - Украйна и България

„Кого заплашва хибридната война?“

Проф. Михаил Станчев

снимка: полк. о. з. Георги Ганев

В Централния военен клуб се състоя публична лекция на проф. Михаил Станчев. Организатори на събитието бяха Институтът за радикален капитализъм „Атлас“ и Съюзът на офицерите от резерва „Атлантик“. Присъстваха извънредният и пълномощен посланик на Украйна у нас Н. Прев. Микола Балтажи, украински дипломати и граждани, българи, учили и работили в приятелска Украйна. офицери от резерва и запаса.

Проф. М. Станчев е роден в семейството на бесарабски българи. Дядото, бабата и родителите му са преследвани и убити от сталинския режим. Бъдещият професор е роден в Казахстан, детството му преминава в Молдова, сега живее в Украйна. Завежда катедра по нова и най-нова история в Историческия факултет на Харковския национален университет "В. Н. Каразин". Въпреки трудната си съдба, проф. Станчев е запазил добротата и душевната щедрост, чувството за хумор и самоиронията, характерни за украинския народ.

Тема на лекцията бе „Кого заплашва хибридна война“. Проф. Станчев подчерта, че хибридна е преди всичко информационна война, в която се налагат стереотипи, широко се използва дезинформация, за да бъде въведен в заблуда противникът, съпротивителните му сили да бъдат сломени и без да воюва, той да предостави съдбата си на волята на агресора.

Вторият, задължителен атрибут на хибридна война, са военните действия: операции или диверсионни дейности на военни или паравоенни групи с неясна идентичност, както стана в Крим със „зелените човечета“. За тях Путиновата пропаганда тръбеше: „Ама това не са руски войници!“.

Проф. Станчев се позова на лични впечатления от Харков, където по време на Майдана пристигат хиляди туристи от Русия (границата е на 52 км) със знамена и плакати, правят многолюдни митинги, получават надници и се прибират в страната си. Този елемент се нарича „групи за подкрепа“ и е предназначен да създаде илюзията, че мнозинството от украинския народ не подкрепя Майдана и украинското правителство, а застава зад политиката на Путинова Русия.

Нещо подобно видяхме в центъра на София през 2013-2014 г., когато хиляди столичани излязоха на демонстрации срещу червено-депесарско-атакаджийското правителство на Орешарски. Тогава партиите, поставили Орешарчето на власт, организираха „контрамитинг“ около фонтана пред администрацията на президента. Там десетина платени клакьори осъждаха многохилядните демонстрации, отправяха нападки срещу президента и „подкрепяха“ небългарската политика на кабинета. По-късно част от контрамитингуващите бяха осветени като активисти на БСП и делегати на поредния конгрес на т. нар. левица.

Друг аспект на хибридна война е подмяна на понятията, смяна на темата и отвличане на вниманието, изтъкна проф. Станчев. Когато Майданът в Киев събира десетки хиляди привърженици, руската пропаганда въвежда понятието „бандеровци-сепаратисти“. Плашат обикновения украинец с „есесовците“ от Западна Украйна, които щели да изколят всички рускоговорящи хора. Проф. Станчев многократно пътува в Западна Украйна, среща се с всякакви хора, говори на руски и на украински, но никой не е опитвал да го „коли“.

Самият Степан Бандера е сложна и противоречива личност, но безспорно е украински национален герой. Последователите на Бандера въстават срещу руския болшеvizъм, донесъл на страната им неизброими злини. Но в порива си за напълно „самостийна“ Украйна те воюват едновременно срещу СССР, Германия и Полша,

като се въвличат в безразсъдни изстъпления срещу мирни поляци и евреи.

Когато войските на Вермахта пристигат в Западна Украйна, те са посрещнати като освободители. Повече от 20 000 младежи се записват доброволци в SS. Вместо да ги изпрати на фронта срещу Червената армия, хитлеристкото командване ги хвърля в жестоки наказателни операции срещу сънародниците им в Източна Украйна, където двете дивизии се покриват с позор. Тъжна и страшна е историята на всеки народ, обгорен от пламъка на националсоциализма или комунизма.

От подсъдимата скамейка Надежда Савченко отправя красноречиво послание към Путин и престъпния му режим

Днес Путиновата пропаганда човърка старите украински рани, за да изправи Източна срещу Западна Украйна, да разедини и да сблъска различни части от народа, който живее от двете страни на р. Днепър.

Друг аспект на хибридната война са терористичните актове вътре в територията на нападнатата държава. Доскоро в Украйна са действали „партизански отряди“, **финансирани от Русия. Целта им е да държат в напрежение местното население, да всяват страх и недоверие, да предизвикат мигрантски потоци.**

Референдумът също е в арсенала на хибридната война. Според пропагандната машина на Путин, жителите на Крим са гласували с 98 % „за“ присъединяване към РФ. И ние помним подобни изборни „победи“, когато щастливото население гласуваше с 98-99 % за кандидатите на БКП и ОФ.

По същия модел хитлеристка Германия прави „референдум“ в прегазената от танковите съединения на Вермахта Судетска област. Със същиято оглушително мнозинство окупирана Австрия подкрепя аншлуса към райха.

С подобен режисиран възторг през 1946 г. българският избирател гласува за република и за отмяна на Търновската конституция. „Малка“ подробност е, че точно в този момент страната ни е окупирана от 600 000 червеноармейски „освободители“. Но и днес съветски историци и политолози с български паспорти твърдят, че народът ни свободно и по съвест бил гласувал против монархията.

Проф. Станчев се спря на спекулациите около историята на Крим. Ученият напомни, че първите заселници на полуострова са кимерийците и таврите, после идват прабългарите, после гръцките колонизатори, Кримското ханство и едва след тях го завладява Руската империя. Най-продължително, около 800 години, Крим е в пределите на Велика България. Крим принадлежи на всички и на никого, смята проф. Станчев.

Въпреки агресията, въпреки жертвите, плановете за Новорусия и дезинформацията, лекторът убедено твърди, че действията на Путин в Крим и Донбас **укрепиха украинската нация**, усилиха духа за независимост и стремежа на мнозинството украинци да се разграничат и да се изтръгнат от руската орбита.

В момента дори хора от рускоезичното население учат и говорят на украински. Това е естествена защитна реакция срещу външната агресия. Който се е чувствал руснак, вече си е заминал за Русия. За да го изпратят в „слънчевия“ Сибир. Това са не повече от 1-1,5 млн. души. Останалите 42-43 милиона искат да живеят в съвременна европейска Украйна, дала хляб и подслон на повече от сто етноса и националности.

След руската инвазия **57% от украинските граждани се обявиха за членство в НАТО**, припомни проф. Станчев. Руснаците провокираха тези настроения. В Украйна Русия воюва сама срещу себе си и е крайно време руските хора да го разберат.

Хибридната война на РФ се води доста усрешно и срещу България, твърди проф. Станчев. Русофилството има исторически

корени още от периода на руско-турските войни. Върху този стереотип е насаден митът за „Съветската армия-освободителка“, чийто жертви днес са мнозина българи.

Подобни хора, партии и неправителствени организации са хранителна среда, в която виреят бацилите на русофилския манталитет. Особено ако този бацил бъде подхранван с пари от Русия. Което също не е ново. Смятам, че сегашната хибридна война и усилената проруска пропаганда не биха могли сериозно да заплашат сигурността на България, защото все пак съзнанието на българите е доста проевропейско, завърши проф. Станчев.

Гостът отговори изчерпателно на десетки въпроси, зададени от аудиторията. Разгоря се истинска дискусия. Ето какво заяви един от участниците в разговора: „Медиите у нас се надпреварват да интервюират ченгета от ДС, чиято единствена задача е да ни внушават лъжи: как си отивал ЕС, колко опасно било НАТО, как не бива да се делим от освободителката Русия и др. простотии. А на повечето хора, които понесоха тежестта на несправедливия преход, лесно се внушава колко е било хубаво при Живков, как се е живяло едва ли не охолно и справедливо и колко губим сега. Една Германия и днес преследва военнопръстълници, а ние се отнасяме "толерантно" към структурите на ДС и КГБ”.

От името на организаторите журналистът Калин Манолов и генерал-майор о. з. д-р Съби Събев дадоха висока оценка за съдържанието, за духа и тона на лекцията-размисъл, която ни поднесе проф. Станчев.

След края на срещата мнозина слушатели останаха около лектора да зададат още въпроси и да разговарят лично с нашия сънародник, украински учен и преподавател. Прозвуча напевната украинска реч.

капитан I ранг о. з.

Васил Данов

завършил военна журналистика
през 1976 г. в гр. Львов,
Западна Украйна